

Het paddenstoelenmandje

Olga Drusgalskaja

Olga werd in 1939 in een Joods gezin geboren in het Oekraïense dorpje Talnoje, een sjtetl. “Op 16 augustus 1941 werden alle Joden van ons dorp op het plein bijeengedreven – vrouwen, kinderen, bejaarden... In deze rij stond ik ook met mijn mama en oma en andere familie”, vertelt Olga.

“We moesten in rijen gaan staan en werden naar de executieplaats gedreven. We moesten een paar kilometer lopen. Het graf, de kuil was al gegraven. Er moest zich steeds een groep opstellen langs de rand. Ze werden neergeschoten en vielen in de diepte. En dan de volgende, en de volgende. Ze hebben mama en oma neergeschoten. Ik bleef als door een wonder leven. Toen het stil werd in de avond, wisten twee jongetjes van zes en zeven jaar die niet dodelijk getroffen waren uit de stapel lijken te kruipen. Ze zagen dat er nog iets bewoog – dat was ik. Ze trokken me uit de berg lijken. Ik zat onder het bloed, ik was in mijn been geraakt. Lange tijd zaten we aan de rand van de kuil.

Toen kwam er een boerin langs. Ze had een mand in haar hand en wilde paddenstoelen plukken. Zodra ze ons zag, stuurde ze de jongens weg. ‘Maak dat je wegkomt, zodat de Gestapo je niet vindt’. Mij legde ze naast de paddenstoelen in de mand.” Olga overleefde en moest onderduiken, maar na de oorlog adopteerde haar redster haar.

Olga wordt door iemand ondersteund, daardoor kan ze haar medicijnen betalen; een ziektekostenverzekering is er niet. Maar belangrijker voor haar is dat er aan haar gedacht wordt, dat er iemand is voor wie zij belangrijk is.

‘Waarschijnlijk heeft God jullie gestuurd’

Het valt Frossja zwaar om een glimlach op haar gezicht te toveren. Ze had maar om een ding gevraagd: of we een doosje tabletten wilden meeneemen. Vandaag had ze weer enorm last van haar ziekte, Parkinson. Ze heeft enorm. Dat komt deels omdat ze al drie dagen geleden door haar tabletten heen was, en deels omdat ze opgetogen is over ons bezoek.

“Ik maakte me al zorgen of jullie nog wel zouden komen vandaag.” Het is een grauwe dag en het wordt al vroeg donker. Haar zoon is nog kort even langs geweest; hij komt vaak even kijken hoe het met haar gaat. Aan de muur hangen de familieportretten. Het was ooit een grote familie. “Oma Martha stond er altijd op dat we de Sjabbat hielden”, herinnert Frossja zich.

Geschenken

Wanneer ze de twee grote pakketten met levensmiddelen ziet, trekt er

zowaar een lach over haar gezicht. Er is ook een geschenktasje van iemand uit Duitsland. Iemand uit de kerk had me gezegd: “Kom naar mijn winkel en zoek wat uit.” Het werd een schitterende winterjas die Frossja als gegoten zit. En ja, ze vindt de jas mooi, en warm. En dan is er ook nog de deken van mevrouw Huber. “Is zij echt al tachtig jaar geweest? En ze heeft het zelf gemaakt?” Frossja vraagt of ik de volgende keer een foto van deze dame wil meenemen; ze wil zien wie mevrouw Huber is.

Gestuurd

Dan kijkt Frossja me ernstig aan en zegt met diepe stem: “Waarschijnlijk heeft God jullie gestuurd om voor me te zorgen, nietwaar?” Ze voelt zich wat ongemakkelijk omdat ze ons gevraagd heeft om die dure tabletten. Of dat niet bezwaarlijk is voor ons.

Mijn koffer is bijna leeg, maar mijn hart is gevuld. Ik dank de Heere voor de weg die Hij bereid heeft, zodat treurende getroost kunnen worden en hun rouwdracht een lofgewaad wordt.

CHRISTENEN VOOR
ISRAEL

Projectspecial

Sponsorproject Holocaustoverlevenden

‘Als ik iets kon doen’

Als student uit Duitsland studeerde ik een jaar Russisch in het Russischtalige Oekraïne. In die tijd maakte ik deel uit van een team dat Joden na tweeduizend jaar diaspora en zeventig jaar IJzeren Gordijn de mogelijkheid gaf naar Israël te gaan. Alles was nieuw, veel werd geïmproviseerd. Historische momenten – de voorspelde tweede uittocht, deze keer uit het land van het noorden, vervulde zich voor onze ogen.

Alia en Oekraïne waren voor mij een afgesloten hoofdstuk nadat het aantal mensen dat vertrok eind 1990 sterk terugliep. Er was enig overtuigingskracht nodig om mij enkele jaren geleden weer naar het land te brengen. Maar iets was er veranderd. De door het Sovjetregime bewust identiteitsloos gehouden gedenktekens voor de ‘slachtoffers van het fascisme’ begonnen barsten te vertonen en hun angstaanjagende geheimen prijs te geven. De Joden waren niet vermoord door gas, maar in kuilen, geulen en schachten. Aan kinderen werden geen kogels verspild; zij stikten. Tweeduizend massagraven. Ik had er geen flauw benul van – zoals de meeste Duitse landgenoten.

Toevertrouwd

Verscheurd stond ik daar bij een duidelijk herkenbaar Joods massagraf in Chmelnitsky met een groep, die gekomen was om daar ter plekke schuld te

bij de graven, dan zal God ons ook de levenden toevertrouwen. En zo begon het.

Nog niet te laat

Steeds meer moedige Duitsers kwamen om het verlamdende zwijgen te doorbreken, om de gruwel te zien die de Duitsers hadden veroorzaakt, en om God en de overlevenden vergeving te vragen. En:

steeds meer overlevenden kwamen op ons pad. Ik sprak hen aan – Olga en Moische, Igor en Arkadi – als ze langskwamen voor een levensmiddelenpakket, gefinancierd door christenen. Zij hadden overleefd – in kelders en kruipruimtes, in tarwevelden en

vluchtauto's. Daar stonden ze – de oud geworden kinderen, die uit diepte van de dood gered waren! Het is nog niet te laat!

Zij - wij - beiden

Zij hebben pijnlijke verhalen, die nog niemand kent – en ze leven in armoede.

Wij horen onze welvaart te delen – en hebben hun geopende, vergevende harten nodig.

Beiden hebben we heling nodig.

Honderden persoonlijke bruggen van verzoening zijn er inmiddels ontstaan, vaak op het laatste moment. Duizenden wachten nog. Het is nog niet te laat.

‘God vertrouwt ons Zijn volk toe’

belijden. Als ik iets kon doen. Slechts enkele van de weggegooiden kinderen uit het graf kon halen. ‘God vertrouwt ons Zijn volk toe’ schoot het door mijn hoofd. ‘Maar ze zijn allemaal dood’, dacht ik wanhopig. Maar het was mij duidelijk: als wij hier eerbied tonen

'Vandaag de mooie glazen!'

"Kom verder, meisjes!", roept Anna ons toe en ze sluit ons in haar armen. "Nee, je hoeft je schoenen niet uit te doen." We stallen onze levensmiddelen uit in de keuken en maken ons nuttig.

Anna heeft toegeleefd naar ons bezoek. Al snel is er geen plek meer op de keukentafel. Ze heeft extra taart gebakken, een ovenschotel, gevulde eierpannenkoekjes en de beste ingemaakte augurken van de stad. Anna loopt naar de buffetkast en schuift het glasdeurtje open. "O, hoe lang ik al deze glazen niet meer gebruikt heb! Vroeger kreeg ik zoveel bezoek."

Anna's dagen zijn geteld; haar lichaam is aangetast door kanker, zoals zoveel Holocaustoverlevenden die we bezoeken. Ze hebben vaak net een operatie achter de rug. De honger in de kinderjaren, het Sovjet-systeem en hoe men toen omging met mens en milieu tot en met Tsjernobyl aan toe hebben hun sporen nagelaten in de ouderdom van de overlevenden. Ook in het leven van Anna, geboren in 1935. Ze heeft de oorlog zeer bewust meegemaakt.

Anna heeft nu iemand die haar ondersteunt via het sponsorplan en zo krijgt ze de dringend noodzakelijke medicijnen, maar ook aandacht en liefde van de mensen uit de plaatselijke gemeenschap.

Veldwerker Oekraïne | Koen Carlier

We kennen hem al jaren en hij is altijd vriendelijk, maar dat verwondert ons eigenlijk niet. Ook al is hij straatarm, hij gelooft in de God van zijn voorvaderen en dat straalt hij ook uit.

Onlangs vroeg ik Anatoly: "Is het eten in de gaarkeuken lekker?" Een beetje een domme vraag, maar inderdaad, sinds het sponsorplan van start is gegaan komt Anatoly vijf keer per week zijn warme maaltijd ophalen en op vrijdag krijgt hij een dubbele portie! Op zondag redt hij het wel. Anatoly antwoordt: "Het eten uit de gaarkeuken is een reden om elke dag te voet mijn maaltijd op te halen, maar

ik weet nooit wanneer ik weer thuis kom. Er valt altijd wel iets te beleven bij de kleine synagoge en gaarkeuken." Ik snap wat hij bedoelt. Regelmatig zie ik Anatoly, meestal in de synagoge tijdens de Joodse feestdagen waar hij dan altijd rabbijn Shaul helpt. Hij blijft altijd als laatste om alles op te ruimen, zodat de plaats weer netjes is voor de volgende dag.

Sponsorplan

Dankzij het sponsorplan kan Anatoly overleven met zijn klein pensioentje erbij. Hij is een van de elf Joodse ouderen en Holocaustoverlevenden die hier nu, door het sponsorplan, vijf dagen per week hun maaltijd komen ophalen of ter plaatse opeten. Dat is mogelijk dankzij uw hulp.

Sponsoring in kaart

Op deze kaart ziet u in welke plaatsen in Oekraïne we Holocaustoverlevenden en Joodse ouderen mogen helpen via het sponsorprogramma.

Olga – onze grote verrassing

Het was alsof we een compleet nieuwe Olga ontmoetten, toen we haar rond de kerstperiode bezochten. Wat een mooie verrassing.

Shalom vrienden van het Joodse volk,

Sinds we gestart zijn met het sponsorplan krijgen we goede berichten uit de verschillende Joodse gemeenschappen. Ze houden ons goed op de hoogte. Ook gaan onze medewerkers regelmatig op bezoek bij die Holocaust-overlevenden en Joodse ouderen. Dat is misschien wel het meest kostbare voor hen: een bezoekje, wat aandacht, iets kunnen vertellen. Wij kunnen dan ook op onze beurt nog eens vertellen wie Christenen voor Israël is! Het eerste bezoekje is altijd even afwachten, maar als je voor de tweede of volgende keer op bezoek gaat, dan komen de verhalen. Meestal gaat het over de gruwelverhalen tijdens de Holocaust, maar daarna vertellen ze ook vrolijke verhalen over de kinderen en kleinkinderen, van wie sommigen al in Israël zijn. Ook komt de plaatselijke rabbijn af en toe op bezoek en leert en ziet hij hoe wij omgaan met die Joodse ouderen. Kortom, het sponsorplan is als een grote familie en als we op bezoek komen is het feest. Een lichtpuntje voor velen in de duisternis van wat zij hebben meegemaakt in Oekraïne.

Koen Carlier, alijaveldwerker Oekraïne

We hadden haar al eerder bezocht in augustus. Toen was ze heel erg stil, en ze hilde aan een stuk door toen ze ons haar verhaal over Babi Yar vertelde. Ze was erbij toen haar familie meegenomen werd om neergeschoten te worden. Een Oekraïense buurvrouw redde haar uit de mensenmassa en deed alsof zij haar eigen kind was. In oktober waren we ook bij Olga langs geweest. Er was toen een mengeling van een lach en traan. Ze kon blij zijn omdat ze plotseling een verre familie heeft die haar liefde, cadeautjes en zegenbeden stuurt. Maar haar huis stond inmiddels op instorten, we konden ons niet voorstellen hoe ze hier de winter moest overleven.

Verhuisd

In december treffen we een stralende Olga aan – ze is net verhuisd! Een van onze contactpersonen in het dorp heeft met de

buren gesproken en een leegstaand huis gevonden. De eigenaren wonen in de stad en zijn blij dat het huis weer bewoond wordt. Het houtvuur brandt, er valt licht door de ramen en er is elektriciteit. Met trots laat Olga haar waterkoker zien die ze door de sponsoring gekregen had.

Geschenken

En dan komen de geschenken – we hebben twee grote tassen met levensmiddelen bij ons. Dat helpt haar behoorlijk op weg de komende tijd. Opgetogen haalt Olga foto's uit een map. "Al mijn kinderen", zegt ze stralend. Op de foto staan de mensen die haar sponsoren. Ik geef haar een knuffeldekken van haar sponsorfamilie. En dan beginnen bij Olga de tranen te komen – van vreugde. "Doe ze allemaal de groeten van me! En gezondheid gewenst, veel gezondheid allemaal!"

Sponsoring is waardevol

Het is dankzij u, en vele mensen zoals u, dat we nu honderden Joodse ouderen, meestal Holocaustoverlevenden, kunnen ondersteunen in Oekraïne. Die 25 euro per maand die u bijdraagt maakt echt verschil in het leven van deze mensen. Niet alleen financieel, de wetenschap dat iemand aan hen denkt is net zo waardevol.

Inmiddels staan er een paar honderd mensen op onze wachtlijst die op sponsoring wachten. Als u iemand weet die graag meer informatie over dit sponsorprogramma wil ontvangen, of u kent iemand die graag sponsor wil worden, neem vrijblijvend contact met ons op via, 033-2458824 of stijneke@cvi.nl. Of vraag extra exemplaren van deze nieuwsbrief aan.

'Laat toch Uw goedertierenheid er zijn om mij te troosten, overeenkomstig Uw belofte aan Uw dienaar.'

(Psalm 119:76)